

Kurátorka a kurátor
/ Curated by:
Alessandra Troncone
& Mykola Ridnyi

A BLACK BOX

Koordinátorka projektu
/ Project coordinator:
Lýdia Pribišová

A

V

A

L

S

I

T

A

R

B

E

L

L

A

H

T

S

N

U

K

Retázová reakcia

Chain Reaction

Kunsthalle Bratislava vyjadruje solidaritu s Ukrajinou, ktorá každým dňom čelí prehlbujúcim sa následkom ruskej agresívnej vojny. Považujeme za svoju povinnosť podporovať ukrajinskú umeleckú komunitu tým najzmyslupnejším spôsobom. Cieľom prezentácie videí ukrajinských umelcov*kyň je preto nielen upozorniť na ich nesporné umelecké kvality, ale najmä reálne prispieť k zlepšeniu ich životných podmienok. Kunsthalle Bratislava na realizáciu programu požiadala Stabilizačný fond pre kultúru a vzdelávanie Goetheho inštitútu, aby tak participujúcim umelcom*kyňiam a kurátorom*čkám poskytla honoráre, a tak aspoň trochu zmiernila ich ťažkú životnú situáciu.

Kunsthalle Bratislava expresses its solidarity with Ukraine, which faces the deepening consequences of the Russian war of aggression every day. We feel it as our duty to support the Ukrainian artists in the most relevant way. Therefore, the aim of presenting videos by Ukrainian artists is not only to draw attention to their indisputable artistic qualities, but most importantly to make a real contribution to improving their living conditions. Kunsthalle Bratislava has applied for the Stabilisation Fund for Culture and Education of the Goethe Institute to implement the programme, in order to provide the participating artists and curators with honoraria and thus alleviate their difficult living situation at least a little.

Videoprehľadka bola prvýkrát uvedená v MAXXI národnom múzeu umenia 21. storočia v Ríme, 3.–15. mája 2022.

The video presentation was first shown at MAXXI the National Museum of 21st Century Arts in Rome, 3–15 May 2022.

29. 11. 2022: 18.00
19.00–21.00
6–12. 2. 2023: 12.00–19.00

diskusia s kurátormi / discussion with curators
premietanie / screening
premietanie / screening

Keď sme v roku 2021 začali pracovať na tomto projekte, našim cieľom bolo predstaviť pohľad na súčasné ukrajinské umenie v Taliansku pri príležitosti tridsiateho výročia nezávislosti Ukrajiny (1991). O niekoľko mesiacov neskôr sa scenár úplne zmenil: 24. februára 2022 do krajiny vtrhli ozbrojené sily Ruskej federácie a začali vojnu, ktorá za niekoľko týždňov dosiahla čísla humanitárnej krízy, a ktorej rany pod drobnohľadom sleduje celý svet.

V tomto kontexte je cieľom *Reťazovej reakcie* zviditeľniť nezávislosť ukrajinskej kultúrnej a umeleckej produkcie prostredníctvom hlasov niektorých jej protagonistov*iek z najmladšej generácie. Program, koncipovaný ako plynulé rozprávanie medzi minulosťou, prítomnosťou a budúcnosťou, spája výber filmov a videí prezentovaných postupne, reťazovo, kde rôzne témy na seba navzájom odkazujú a pripomínajú sa v možnej hre vnútorných odkazov, ktorá ukazuje, že každé dielo je implicitne prepojené s tým druhým. Sekvencia sa začína pohľadom z vtáčej perspektívy na rezerváciu Zamglaj, jedno z najväčších močarísk na Ukrajine, a končí sa dystopickým - možno prorockým - obrazom apokalyptického scenára, v ktorom ľudská prítomnosť mizne. Z tejto reťazovej reakcie vychádzajú všeobecné témy, ktoré sa stretávajú a sledujú medzinárodnú agendu (dôsledky klimatických zmien, rodových problematiku), ale ktoré sa prelínajú aj s udalosťami a aspektmi špecificky spojenými s ukrajinským sociálno-politickým kontextom: vojna v Doneckej a Luhanskej oblasti, ktorá sa začala v roku 2014, masová pracovná emigrácia do krajín EÚ, boj medzi ľudskoprávnymi, feministickými, LGBTQIA+ hnutiami a konzervatívnymi ideológiami, transformácia miest, ekologické otázky. Premietanie, vychádzajúce skôr z dokumentárneho formátu, zahŕňa rôzne prístupy k médiu, ktoré pomáhajú poskytnúť artikulovaný a mnohostranný pohľad nielen na ukrajinskú videoprodukciiu, ale všeobecne na krajinu, ktorá je dnes Európe ešte oveľa bližšia.

Alessandra Troncone, Mykola Ridnyi

Ruins Collective: Teta Tsybulnyk (Kijiv, 1987),
Elias Parvulesco (Kijivská oblasť, 1985),
Svitlana Pototska (Černihiv, 1976)
Zong, 2019
Trvanie: 9'17" | Jazyk: ukrajinčina; anglické titulky

Prírodná rezervácia Zamglaj je jedným z najväčších močarísk na Ukrajine a jej názov pravdepodobne pochádza zo starokurdského slova zong (močiar). Fenomén rašelinisk autori*ky pozorujú z rôznych perspektív: ako miesto obáv vo folklóre poľnohospodárskych spoločností; ako využívanú krajinu v priemyselnom veku; ako komplexný systém väzieb medzi rôznymi druhmi v rámci posthumanistickej paradigmy alebo aj ako prirodzený pohlcovač uhlíka znižujúci skleníkový efekt a pôsobiaci proti klimatickým zmenám.

Oleksiy Radynsky (Kijiv, 1984)
Circulation, 2020
Trvanie: 11'25" | Jazyk: žiadny, len zvuk

Circulation (Cirkulácia) predstavuje krajinu Kijivu zachytenú v neustálej slučke z pohľadu mestskej okružnej železnice: pohľad v neustálom premiestňovaní, úteku alebo bezcieľnom putovaní. Kruhový pohyb vlaku naznačuje spoločnosť v neustálom prechode bez cieľa; prechod z komunistického „nikdy“ do kapitalistického „stále“, pričom odhaľuje chátrajúce postindustriálne oblasti mesta, jeho novopostavené bohaté sídliská, rozpadajúce sa časti sociálnej infraštruktúry a časti „západného“ centra mesta.

Anna Scherbyna (Zápороžie, 1988)
Bez názvu (Majdan), 2013
Trvanie: 7' | Jazyk: ukrajinčina; anglické titulky

Video dokumentácia z decembra 2013, na ktorej umelkyňa prechádza davom na námestí Majdan v Kijive a neustále opakuje heslo „Sláva Ukrajine! - Sláva hrdinom!“ Toto heslo sa stalo populárnym počas nepokojov na Majdane. Jeho história je spojená s ukrajinským národnoslobodzovacím hnutím v rokoch 1919 - 1922 a počas druhej svetovej vojny.

Uli Golub (Charkov, 1990)
Notes from underground, 2016
Trvanie: 13'23" | Jazyk: ruština; anglické titulky

Film zobrazuje každodenný život postavy, ktorá uteká pred frustrujúcou realitou. Tento muž, zradený ľudskými a spoločenskými vzťahmi, vystrašený vojenskými nepokojmi v Krajine, žije zavretý vo svojom byte, podobnom Noemovej arche, ktorá je namiesto zvierat preplnená zásobami potravín, najrôznejšími predmetmi a osobnými vecami.

Piotr Armianovskí (Doneck, 1985)
Sloviansk, 2014-2018
Trvanie: 6' | Jazyk: ukrajinčina, ruština; anglické titulky

Slovjansk bol v roku 2014 niekoľko mesiacov okupovaný pruskými „separatistami“. Miestni obyvatelia sa ako prví na Ukrajine stretli s tankami, delostrelectvom a ďalšími modernými zbraňami. V čase natáčania videa to bolo ešte pokojné mesto a namiesto vojakov sa na uliciach hrali deti s hračkárskymi pištoľami. Tenká hranica medzi mierom a vojnou sa pretrhla, keď ruské vojská zaútočili na Ukrajinu v roku 2022 a Slavjansk sa opäť stal strategickým cieľom.

Dana Kavelina (Melitopol, 1994)
Mark Tulip, who spoke with flowers, 2018
Trvanie: 15'13" | Jazyk: ruština; anglické titulky

Mark L. Tulip je fiktívna postava. Narodil sa a vyrastal v Luhansku. Je isté, že je tam aj

pochovaný. Má deti a vnučku, záhradu, mačku menom Donbas a psa menom Malva. Politické udalosti na Ukrajine v roku 2014 však zmenia jeho spôsob života: jeho vlastná rodina sa rozpadne na tisíc kúskov. Mark L. Tulip chce zostať vo svojej vlasti, ale keď do Luhanska príde vojna, musí utiecť a navždy opustiť svoju záhradu.

Oksana Kazmina (Jakovlevo, 1984)
Intermutation, 2019
Trvanie: 23'45" | Jazyk: ukrajinčina, ruština; anglické titulky

Príbeh sa odohráva v obchode s použitým tovarom. Počas výberu oblečenia sa protagonistky videa medzi sebou rozprávajú. Rozhovory pozostávajú z rozprávania ich snov, úryvkov z detských príbehov, príspevkov a rozhovorov na sociálnych sieťach, knižných citátov a iných. Miešaním skutočných a vymyslených príbehov o identite, morálke a telesnosti tieto ženy stvárnajú všednosť násilia, ktoré každá z nich zažila alebo zažíva.

Mykola Ridnyi (Charkov, 1985)
Temerari, 2020
Trvanie: 20'21" | Jazyk: ukrajinčina, taliančina; anglické titulky

Film skúma skryté súvislosti medzi kultúrnymi a politickými fenoménmi Talianska a Ukrajiny prostredníctvom kolážového rozprávania. V ukrajinskej krajine pravicovej komunite sa nepredvídateľným spôsobom objavili fanúšikovia talianskeho futurizmu a fašizmu. Zároveň sa v Taliansku a v celej Európe šíria konzervatívne myšlienky. Táto situácia má svojich hrdinov, vrátane ukrajinského vojaka Vitalija Markiva, krajine pravicového vydavateľa Iron Dad, bývalého talianskeho vicepremiéra Mattea Salvina, skupiny proruských regrútov pre vojnu v Donbase a ďalších.

Zoia Laktionova (Mariupol, 1984)
Diorama, 2018
Trvanie: 11'29" | Jazyk: ukrajinčina, ruština; anglické titulky

Každodenný život v Mariupole plynie pokojne, keď sa zrazu niečo nepolapiteľné zmení. Zostáva len ponoríť sa do pamäti, kde je všetko uchované ako v múzeu. Príbeh opustenej ukrajinskej pláže, ktorá je v súčasnosti zaminovaná a nebezpečná kvôli výbušnínám ukrytým pod vodou. Zábery tejto postapokalyptickej krajiny sprevádza hlas (voice-over), osobné spomienky miestnych obyvateľov a názory odborníkov*čiek.

Daniil Revkovskiy (Charkov, 1993),
Andriy Rachinsky (Charkov, 1990)
Clanking, Hammering, Dispute and Gurgling, 2021
Trvanie: 9' 23" | Jazyk: žiadny, len zvuk

Video je súčasťou multimediálneho projektu umelcov s názvom *Tailings Dam*, ktorý má podobu múzea ľudskej civilizácie. Je založené v budúcnosti po vyhynutí ľudí a je venované budúcej archeológii Kryvyj Rih, veľkého priemyselného mesta na Ukrajine. Predpokladá sa, že tu ľudia ťažili minerály a kovy a následne nespracovaný odpad vyhodili do pôdy. Ľudská civilizácia pritom natrvalo zmenila krajinu sveta. Dvaja preživší (ktorých hrajú samotní umelci) sú zobrazení ako dehumanizované postavy, ktoré vedľa používať len jazyk gest a vyjadrovať primitívne emócie.

When we started working on this project in 2021, our objective was to present the first focus on Ukrainian contemporary art in Italy, on the occasion of the thirtieth anniversary of the independence of Ukraine (1991). A few months later, the scenario has completely changed: on 24 February 2022 the armed forces of the Russian Federation invaded the country, starting a war that in a few weeks has reached the figures of a humanitarian crisis whose wounds are under the eyes of the whole world.

In this context, *Chain Reaction* aims at underlining the independence of Ukrainian cultural and artistic production through the voices of some of its protagonists from the latest generation. Conceived as a fluid narrative between past, present and future, the show brings together a selection of films and videos presented in sequence as in a chain where different topics resonate and recall to each other, in a possible play of internal references that shows each work implicitly connected to the other. The sequence opens with a bird's eye view of the Zamglai reserve, one of the largest bog systems in Ukraine, and ends with the dystopian – perhaps prophetic – image of an apocalyptic scenario where human presence has disappeared. General themes emerge from this chain reaction which meet and follow the international agenda (the effects of climate change, the gender issues) but which are also intertwined with events and aspects specifically linked to the Ukrainian socio-political context: the war in the Donetsk and Luhansk regions started in 2014, the massive labor emigration to EU countries, the struggle between human rights, feminist, LGBTQIA+ movements and conservative ideologies, urban transformation, ecological issues. Starting from a more documentary-like style, the screening includes a variety of approaches to the medium that helps to provide an articulated and multi-faceted look not only on the Ukrainian video production but in general on a country that Europe feels even much closer today.

Alessandra Troncone, Mykola Ridnyi

Ruins Collective: Teta Tsybulnyk (Kyiv, 1987),
Elias Parvulesco (Kyiv Region, 1985),
Svitlana Pototska (Chernihiv, 1976)
Zong, 2019
Duration: 9'17" | Language: Ukrainian; English sub.

Zamglai nature reserve is one of the largest bog systems in Ukraine and its name probably derives from the Old Kurdish word zong (bog). The bog phenomenon is observed by the artists from different perspectives: as a locus of fears in the folklore of agricultural societies; as an exploited landscape in the industrial age; as a complex system of ties between different species within the posthumanist paradigm; as a natural carbon sink reducing the greenhouse effect and countering climate change.

Oleksiy Radynsky (Kyiv, 1984)
Circulation, 2020
Duration: 11'25" | Language: none, only sound

Circulation presents the landscape of Kyiv captured in a perpetual loop from the viewpoint of the city's ring railway: a gaze in permanent displacement, flight or purposeless wandering. The train's circular movement suggests a society in constant transition without destination; a transition from the Communist 'never' into the Capitalist 'always,' revealing the city's decrepit post-industrial areas, its newly-built affluent housing estates, its crumbling pieces of social infrastructure and parts of its 'Westernised' city centre.

Anna Scherbyna (Zaporizhia, 1988)
Untitled (Maidan), 2013
Duration: 7' | Language: Ukrainian; English sub.

Video documentation made in December 2013, in which the artist walks through the crowd in Maidan Square in Kyiv, continuously repeating the slogan "Glory to Ukraine! - Glory to the heroes!" This slogan became popular during the Maidan riots. Its history is linked to the Ukrainian national liberation movements in 1919-1922 and during the Second World War.

Uli Golub (Kharkiv, 1990)
Notes from underground, 2016
Duration: 13'23" | Language: Russian; English sub.

The film depicts the daily life of a character fleeing from a frustrating reality. Betrayed by human and social relations, frightened by the military unrest in the country, this man lives locked in his flat, similar to a Noah's Ark which, instead of animals, is overflowing with food supplies, all sorts of objects and personal effects.

Piotr Armianovski (Donetsk, 1985)
Sloviansk, 2014-2018
Duration: 6' | Language: Ukrainian, Russian; English sub.

Sloviansk was occupied by pro-Russian "separatists" for several months in 2014. Local residents were the first in Ukraine to encounter tanks, artillery and other modern weapons. When the video was shot it was still a quiet town and, instead of soldiers, children were playing in the streets with toy-guns. The thin line between peace and war was torn when Russian troops attacked Ukraine in 2022 and Slavyansk became a strategic target again.

Dana Kavelina (Melitopol, 1994)
Mark Tulip, who spoke with flowers, 2018
Duration: 15'13" | Language: Russian; English sub.

Mark L. Tulip is a fictional character. He was born and raised in Luhansk. He is certain to be buried there. He has children and a granddaughter,

a garden, a cat named Donbas and a dog named Malva. However, political events in Ukraine in 2014 change his way of life: his own family shatters into a thousand pieces. Mark L. Tulip wants to stay in his homeland, but when the war comes to Luhansk, he has to run away and abandon his garden forever.

Oksana Kazmina (Yakovlevo, 1984)
Intermutation, 2019
Duration: 23'45" | Language: Ukrainian, Russian; English sub.

The story takes place in a second-hand shop. While choosing clothes, the female protagonists of the video converse with each other. The conversations consist of telling their dreams, snippets from children's stories, social media posts and chats, book quotes and more. Mixing real and imaginary stories about identity, morality and corporality, these women enact the ordinariness of violence that each of them has experienced or is experiencing.

Mykola Ridnyi (Kharkiv, 1985)
Temerari, 2020
Duration: 20'21" | Language: Ukrainian, Italian; English sub.

The film explores non-obvious connections between the cultural and political phenomena of Italy and Ukraine through collage narration. In an unpredictable way, fans of Italian Futurism and Fascism have appeared in the Ukrainian far-right community. At the same time, conservative ideas are spreading in Italy and throughout Europe. This situation has its own heroes, including Ukrainian soldier Vitaliy Markiv, far-right publisher Iron Dad, former Italian Deputy Prime Minister Matteo Salvini, a group of pro-Russian recruits for the war in the Donbas and others.

Zoia Laktionova (Mariupol, 1984)
Diorama, 2018
Duration: 11'29" | Language: Ukrainian, Russian; English sub.

Daily life flows peacefully in Mariupol when suddenly something elusive changes its course. All that remains is to plunge into memory where everything is preserved, as in a museum. The story of a deserted Ukrainian beach, currently mined and dangerous due to explosives hidden underwater. The images of this post-apocalyptic landscape are accompanied by a voice-over, the personal memories of locals and expert opinions.

Daniil Revkovskiy (Kharkiv, 1993),
Andriy Rachinsky (Kharkiv, 1990)
Clanking, Hammering, Dispute and Gurgling, 2021
Duration: 9' 23" | Language: none, only sound

The video is part of the multimedia project by the artists titled *Tailings Dam* which takes the form of a Museum of Human Civilisation. It is founded in a future time following the extinction of human beings and is dedicated to the future archaeology of Kryvyi Rih, a large industrial city in Ukraine. It is assumed that humans extracted minerals and metals from the earth and, after an enrichment process, dumped untreated waste on the ground. In doing so, human civilisation permanently changed the landscape of the world. Two survivors (played by the artists themselves) are depicted as dehumanised figures who only know how to use the language of gestures and express primitive emotions.

Kurátorka a kurátor /
Curated by:
Alessandra Troncione
& Mykola Ridnyi

Koordinátorka projektu /
Project coordinator:
Lýdia Pribišová

Edičné aktivity a preklad /
Editing and translation:
Denisa Tomková

Produkcia / Production:
Martina Kotláríková
& Filip Krutek

Grafický dizajn /
Graphic Design:
Lukáš Kollár

KUNSTHALLE
BRATISLAVA TÍM / TEAM:

Riaditeľ / Director :
Jen Kratochvíl

Kurátorka programov pre
verejnosť a PR / Public
Program Curator & PR:
Jelisaveta Rapaic

Kurátorka / Curator:
Lýdia Pribišová

Kurátorka edičného
programu / Curator of
Editorial Programming:
Denisa Tomková

Manažérka produkcie
a prevádzky /
Production Manager:
Martina Kotláríková

Manažér produkcie výstav /
Exhibition Production
Manager:
Filip Krutek

Mediátorky / Mediators:
Rebecca Kolenová, Celestína
Minichová, Naďa Rezníčková

Hlavná ekonómka /
Chief Economist:
Denisa Zlatá

Asistentka / Assistant:
Janette Flaškayová

Personalista a mzdár /
Personnel and Salaries
Manager:
Anton Švanda

Výkonný grafický dizajnér /
Executive Graphic Designer:
Lukáš Kollár

KUNSTHALLE BRATISLAVA
Nám. SNP 12, 811 06
Bratislava

Otváracie hodiny /
Opening hours:
Pon-Ned / Mon-Sun:
12-15:00_15:30-19:00
Uto / Tue: zatvorené/closed

FACEBOOK,
INSTAGRAM, YOUTUBE /
Kunsthallebratislava

Projekt je financovaný zo Stabilizačného fondu pre kultúru a vzdelávanie Goetheho inštitútu - iniciatívy na podporu kultúrnych a vzdelávacích organizácií na Ukrajine, vo východnej a juhovýchodnej Európe a v strednej Ázii, ktoré sú postihnuté následkami ruskej agresie voči Ukrajine..

Realizované v spolupráci s MAXXI v Ríme a s Talianskym kultúrnym inštitútom v Bratislave.

Project is Funded by the Stabilisation Fund for Culture and Education by the Goethe Institut - an initiative to support cultural and educational organisations in Ukraine, Eastern and South-Eastern Europe and Central Asia affected by the impact of the Russian war against Ukraine..

Organised in collaboration with MAXXI in Rome and the Italian Cultural Institute in Bratislava.

Zriaďovateľ /
Founder

Partneri projektu /
Partners of the project

Mediálni partneri /
Media partners

• t a s r •

:RADIO DEVIN

CITYLIFE.SK

Flash Art

GoOut